

Nr 344

Av herr Olsson, Manne, m. fl., angående eldistributionens funktion och organisation.

(Lika lydande med motion nr 416 i Andra kammaren)

Hela vårt samhälle genomgår för närvarande en omfattande strukturförvandling. I fråga om den samhälleliga verksamheten innebär den en koncentration av bosättning och bebyggelse till tätorterna och en uttunning av befolkningen inom landsbygdsområdena.

Inom den kommunala administrationen har omvandlingen och de ökade standardkraven inom olika områden fått till följd stora förändringar i den kommunala indelningen — sammanläggningen av mindre landsbygdskommuner till större enheter år 1952 och den år 1964 fastställda blockindelningen som ram för en ny kommunindelning; denna gång med gruppering kring centrala tätorter.

Tätortskommunerna har på sitt ansvar att se till att det finns bostäder och samhällelig service för de inflyttande och att de starkt ökade standardkraven på olika områden i samhällsverksamheten så långt möjligt tillgodoses. Detta betyder åtgärder och långsiktplanering för bostadsbyggandet, för skolor, vatten- och avloppsanläggningar och andra kommunala investeringar samt utrymme för arbetsområden och annat som i dag fordras i ett fullvärdigt samhälle.

Ett viktigt område där anpassningen till nya förhållanden släpar efter, organisatoriskt och funktionsmässigt, på många håll är den *elektriska distributionsverksamheten*. De flesta av distributionsföretagen runt om i landet tillkom under tiden för första världskriget, och givetvis fick de sin organisation och funktion utformad efter de förhållanden som då var rådande. Företagens koncessioner för leverans av elkraft reglerades då genom 1902 års lag om elektriska anläggningar i kraft. Koncessionsbestämmelserna ändrades år 1958, och den viktigaste ändringen var införandet av s. k. områdeskoncessioner, som skulle göra det möjligt att få till stånd lämpliga områdesenheter för kraftdistributionen.

Förhållandena inom eldistributionen är i dag mycket varierande.

Det finns inom distributionen alla typer representerade, från det kommunomslutande, ofta kommunägda, eldistributionsföretaget till företag med organisation och utrustning liknande den som tillkom i början av

1900-talet. Under senare år har visserligen i anslutning till koncessionsgivningen vissa länsstyrelser — bl. a. länsstyrelsen i Stockholms län — kraftfullt verkat för en sanering och bättre planering av eldistributionen, men på många håll synes detta arbete ha mött stora svårigheter, och en stöttesten har naturligtvis alltid varit ordnandet av de ekonomiska frågorna i samband med en omorganisation.

Med hänsyn till behovet av att eldistributionen kommer med i den allmänna samhällsplaneringen är situationen för närvarande den att kommunerna — åtminstone utbyggnadskommunerna — gärna vill engagera sig aktivt i eldistributionen, om detta kan ske på rimliga villkor. Men samordningen av kommunernas och föreningarnas intressen och verksamhet möter ofta mycket svår bemästrade problem — främst organisatoriska och ekonomiska. Eftersom kommunen har ansvar för samhällsbyggandet inom sitt område och behovet av förändrade funktioner inom eldistributionen främst är beroende av kommunens åtgärder, måste det vara naturligt att skapa möjligheter för en effektiv samordning av samhällsintresset och distributörsintresset. Och detta kan väl knappast ske på annat sätt än att kommunerna tillförsäkras rätt att på rimliga villkor förvärva eldistributionsföretagen inom kommunens eller kommunblockets gränser. Det är med hänsyn till samhällsutbyggnaderna på många håll angeläget att detta kan ske utan tidsutdräkt.

Med stöd av det anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta en begäran om snabbutredning rörande eldistributionens funktion och organisation, varvid formerna för att vid behov kommunalisera eldistributionsverksamheten bör övervägas.

Stockholm den 26 januari 1966

Manne Olsson

Erik Olsson

Gunnar HübINETTE
